

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 9/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. januára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť A. J., K., zastúpeného advokátkou JUDr. D. K., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 39 D 254/05 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. J. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. decembra 2009 doručená sťažnosť A. J. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 39 D 254/05.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 25. apríla 2005 podal návrh na prejednanie novoobjaveného majetku po nebohom otcovi. Okresný súd začal konať až 17. mája 2006, keď sťažovateľa vyzval na zaplatenie súdneho poplatku, ale od tejto doby opäť nekonal. Spis bol postúpený z okresného súdu súdnemu komisárovi, ktorý naposledy výzvou z 10. augusta 2009 vyzval sťažovateľa na označenie všetkých dedičov.

Sťažovateľ ďalej tvrdí, že *„nemá vedomosti, akým spôsobom súd zabezpečil dozor nad stavom konania a efektívnym prerokovaním súdnym komisárom“*.

K sťažnosti sťažovateľ pripojil podanie z 30. novembra 2009 ako dôkaz o tom, že sa v konaní pred okresným súdom sťažoval na zbytočné prietahy predsedovi okresného súdu. Z podania však nevyplýva, že bolo doručené okresnému súdu (chýba dôkaz o doručení).

Podľa sťažovateľa nečinnosťou okresného súdu a ním poverených osôb (súdneho komisára) došlo k porušeniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Právo A. J. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Košice II. v konaní 39 D 254/05 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice II. prikazuje, aby v konaní č. k. 39 D 254/05 konal bez zbytočných prietahov.

3. A. J. priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.660,- € (slovom jedentisícšesťstošesdesiat eur), ktoré je Okresný súd Košice II. so sídlom v Košiciach povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice II. je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátke JUDr. D. K., so sídlom K., vo výške 245,70 € (...) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na

ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd pripomína, že v takom konaní, v ktorom sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv, považuje za účinný prostriedok nápravy postupu všeobecného súdu sťažnosť na prietáhy v konaní podľa ustanovenia § 3 ods. 7 a § 62 až § 68 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Ústavný súd nepovažuje za vyčerpanie tejto možnosti podľa citovaných ustanovení sťažnosť zaslanú doporučené okresnému súdu 30. novembra 2009, po podaní ktorej vzápätí bola podaná sťažnosť ústavnému súdu, ak navyše sťažovateľ, zastúpený advokátkou, nepredložil ústavnému súdu dôkaz o účinnom doručení podania z 30. novembra 2009 predsedovi okresného súdu a jeho stanovisko k tejto sťažnosti.

Ústavný súd podotýka, že sťažnosť sťažovateľa, ktorý podal sťažnosť predsedovi okresného súdu desať dní pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, je iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom vo veci samej, navyše ak ani nepreukázal doručenie sťažnosti predsedovi okresného súdu a nepredložil jeho odpoveď na preukázanie toho, že jeho sťažnosť bola dôvodná.

Pri predbežnom prerokovaní ústavný súd tiež z obsahu sťažnosti a jej príloh nezistil, že by sťažovateľ v dedičskej veci, kde podľa neho dochádzalo k zbytočným prietahom, využil aj ďalšiu zákonnú možnosť poskytnutú mu ustanovením § 175zb Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého súd môže odňať vec poverenému notárovi, ak napriek predchádzajúcemu upozorneniu spôsobí zbytočné prietáhy v súdnom konaní. Súd potom poverí úkonmi v konaní o dedičstve iného notára podľa rozvrhu práce.

Zmyslom a účelom realizácie zásady vyčerpania opravných a iných prostriedkov na ochranu základných práv a slobôd je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci, teda aj všeobecných súdov v rámci im zverených kompetencií.

Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Judikatúra ústavného súdu zaujala právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu - fyzickú aj právnickú. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí si uplatniť ochranu základných práv a slobôd na orgáne verejnej moci, ktorého právomoc predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Z dosiaľ uvedeného vyplýva, že riadne vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré uvedené zákony sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytovali a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veciach individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Ústavný súd aj v predchádzajúcich konaniach vyslovil právny názor, že vynechanie tohto prostriedku nápravy v rámci ochrany základných práv a slobôd v dedičskom konaní sa nemôže nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom (obdobne napr. III. ÚS 253/08).

Žiadosť o výmenu súdneho komisára podľa § 175zb ods. 1 OSP podľa názoru ústavného súdu poskytuje sťažovateľovi tiež efektívny prostriedok na ochranu jeho základných práv a slobôd.

Keďže sťažovateľ dostatočne nepreukázal ani využitie tejto možnosti, ktorú mu poskytoval zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd na zrýchlenie rozhodovania o dedičskej veci, z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť odmietol pre jej neprípustnosť (obdobne napr. IV. ÚS 278/04, IV. ÚS 306/04).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenosť, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. januára 2010